

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΟΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Π. Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΓΕΙΑ 12 ΜΗΝΩΝ

Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἕως 1 Ἰουλίου
Ἐσωτερικοῦ ὄφρ. 6.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ μόρφωσις τοῦ χριστιανοῦ καὶ τὸ κείμενον τοῦ Εὐαγγελίου.—
Μία γνώμη περὶ μορφώσεως τοῦ κλήρου.— Εὐαγγελικὸν κήρυγμα
Παναρέτου Χ. Δουληγέρη.— Ἐπιστολαὶ πρὸς ἑθνοδόξον χριστιανὴν
γυναῖκα· ἐπιστολὴ Α', εἰσαγωγή.— Ὁ κορυθαῖος των.— Ποιιλία.
— Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον.— Κήρυγμα α' Ἀναπλάσεως.

Ἡ ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΟΥ ΕὐΑΓΓΕΛΙΟΥ

Κατὰ τὰς ἐσχάτως γενομένας ἐν τῷ καθημερινῷ τύπῳ
αυξητήσεις περὶ τῆς μεταφράσεως τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὑπε-
ρικτοὶ δὲν ἐλειψαν νὰ ἐπεκρίνωσι τὴν κριτικὴν των ἐπὶ τῆς
χρήσεως καὶ αὐτοῦ τοῦ πρῶτου τύπου. Καὶ εἰς μὲν ἀπεφάνθη
ὅτι ἡ ἀνάγνωσις του εἶνε ἀπηγορευμένη εἰς τὸν λαόν ὑπ' αὐ-
τῶν τῶν ἁγίων Γραφῶν, ἄλλοι δὲ ἠρέμα νὰ χαρακτηρίσῃ
τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην ὡς ὅπως διόλου ἀναγκαῖα.

Ὁ πρῶτος, πρὸς ἀπαδείκναι τοῦ ἰσχυρισμοῦ του, προσέτρα-
ξεν εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην. Ὁ Θεός, λέγει, καθὼς βε-
βαιώνει ἡ Ἐξοδος, μόνον εἰς τὸν Μωυσῆα ἐφανερῶθη καὶ
πρὸς αὐτὸν ἐλάλησε καὶ ἀνεκοινώσε τὸν Νόμον· εἰς δὲ τὸν
λαόν ἔθεσεν ὄρα περὶ τὸ ὄρος Σινά, πέραν των ὁποίων δὲν
τῷ ἐπέτρεψε νὰ προσῆ. Ἄρα; Ἄρα, κατὰ λογικὴν, πρὸ
τῆς ὁποίας ὡχρῆ ἡ πισίγνωσις ἐκείνη τοῦ· βράβδους ἐν
γωνία, ἅμα βρέχει, ὁ λαός δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ μελετᾷ
ἀπ' εὐθείας τὰ λόγια του Θεοῦ, δύναται δὲ μόνον νὰ τὰ ἀ-
κούῃ ἐρμηγεύμενα ὑπὸ τῶν λειτουργῶν τοῦ Ἰψίστου.

Ὡς γνωστόν, ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινά οὔτε εἰς τους ἱερεῖς ἐπα-
ράπη ν' ἀναβῶσι, διὰ νὰ ἀκούσωσι τὸν Κύριον. Κατὰ τὴν
λογικὴν λοιπὸν τοῦ διατριβογράφου οὐδ' αὐτοὶ πρέπει ἀπ' εὐ-
θείας ν' ἀναγινώσκωσι τὰς Γραφάς. Καὶ τότε τίνας θὰ τὰς
γνωρίζωσι πρὸς τὸν λαόν, τίνας δὲ πρὸς τὸν κλῆρον; Μή-
τάχα ὁ γράψας ἄλλοτε κατὰ τῶν ἁγίων λειψάνων πολιτεῦ-
της Ἀστικῆς φιλαδοξῆ ὑπὲρ τῶν ἑματέχων του τοῦ ἀξίωμα
τοῦ Μωυσέως;

Ἄλλ' ὁ Μωυσῆς τὸν νόμον, ὅστις τῷ ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ,
δὲν τὸν ἐκράτησε εἰς τὸν ἑαυτὸν του. Ὁ Νόμος ἐδόθη μὲν
δὲ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἐδόθη διὰ τὸν λαόν, πρὸς τὸν ὅποιον ἀνεκοι-
νώθη ὁλόκληρος, καὶ ἐγράφη χάριν αὐτοῦ, διὰ νὰ τὸν γνωρίζῃ
καὶ νὰ τὸν φυλάττῃ. Κατὰ τὴν Ἐξοδον (Κεφ. ΚΔ') ὁ Μωυ-
σῆς διηγήθη πρὸς τὸν λαόν πάντας τοὺς λόγους τοῦ
Κυρίου.

Ἐπειτα ἡμεῖς ζῶμεν ὑπὸ νόμον; Ἡμεῖς ζῶμεν ὑπὸ
χάριν. Καὶ ἔχομεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅστις
κατέβη εἰς τὴν γῆν κατέλαλθεν ἀμέσως πρὸς τὸν λαόν.
Ἡμεῖς ἔχομεν Εὐαγγέλιον, τὸ ὅποιον ἐγράφη ἐν πνεύματι
ἁγίῳ πρὸς κοινὴν ὄλην τῆς Ἐκκλησίας χάριν. Ἡμεῖς ἔχο-
μεν Παῦλον, ὅστις συστάς ν' ἀναγινώσκονται πρὸς τοὺς πι-
στούς τὰ κείμενα τῶν ἐπιστολῶν του. Ἡμεῖς ἔχομεν Πα-
τέρους τῆς Ἐκκλησίας, ὅτινες ὁμοφώνως ἀπαιτοῦσιν ὅπως
ἕκαστος χριστιανὸς ἀναγινώσκῃ τὰς Ἁγίας Γρα-
φάς, ἔστω ἀκόμη καὶ ἂν ὀλίγιστα ἐξ αὐτῶν δύνα-
ται νὰ ἐννοήσῃ. Πῶς λοιπὸν αἰεὶ ἔρχεσθε νὰ νομοθετή-
σητε Ἰουδαϊκῶς κοινωνίαν χριστιανικήν; Ἡ, μᾶλλον εἰπεῖν,
πῶς τολμάτε νὰ ἀνιῆτε χάσμα μεταξὺ τοῦ πληρώματος
τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Εὐαγγελίου ἐν ὀνόματι ἄρχων, τὰς
ὁποίας ἀπὸ κανένα νόμον δὲν ἀντλείτε, διότι καὶ Ἰουδαῖοι θὰ
ἤσχυοντο νὰ δογματίσωσιν ὡς αἰεὶ;

Β'.

Ἐτερός τις πάλιν, εὐλαριστέρος αὐτός, ἀλλ' ἐν τῷ
προκειμένῳ ζητήματι ὄχι εὐτυχέστερος, ἀνεβόησε καὶ μᾶς
εἶπε· τί ἔχετε νὰ ἐλπίζητε ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Εὐαγ-
γγελίου; Ἀναγνώσατε τὴν ἱστορίαν.

Καὶ ἔλαβε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς τὴν διδάξῃ.

Μᾶς εἶπε δὲ ὁ Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτης ἀναγινώσκω το
Εὐαγγέλιον, καὶ ὅμως ἡ κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ πάλῃ αὐ-
τοῦ, αἱ συγγραφαὶ του ἀποτελοῦν ἐν τῶν λαμπροτέρων μνη-
μαίων τῆς πολεμικῆς θεολογίας. Πού εἶνε λοιπὸν ἡ μυστη-
ριώδης δύναμις τῆς ἀπλῆς τοῦ Εὐαγγελίου ἀναγνώσεως;

Ἀφίνομεν εἰς τὸν ἀρθρογράφον ὁλόκληρον τὸν θαυμασμὸν
του πρὸς τὴν πολεμικὴν θεολογίαν τοῦ ἐστεμμένου ἀσεβοῦς
καὶ φρενοπλήκτου διαβολέως τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας, καὶ

τῆ λέγομεν· αὐτὸ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δὲν σώζει ὅλους τοὺς ἀμαρτωλοὺς, πολλοὶ ἐκ τῶν ὁποίων καὶ πόλεμον λυσσάδῃ ἐγείρουσι καὶ κατ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τοῦ ἔργου του. Κατὰ τὴν λογικὴν λοιπόν, τὴν ὑποίαν θέλεις διὰ τὸ εὐαγγέλιον ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Ἰουλιανοῦ, δὲν σοι ἀπομένει παρὰ νὰ ἐρωτήσης καὶ διὰ τὸν Ἰησοῦν καὶ ν' ἀναφωνήσης· ποῦ εἶνε ἡ μυτηριώδης δύναμις τοῦ αἵματος, ὅπερ ἐξεχύθη ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ;

Ἀνάγκη ἄρα γε νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τοῦ εὐαγγελίου, καθὼς καὶ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ, δὲν ἐπιανεργούσιν ἐπὶ τῶν ψυχῶν καταναγκαστικῶς, ἀλλ' ἐντὸς ὧραν ἐλευθερίας ; Εἰς τὸ σχολαῖον μανθάνονται γράμματα. Ἄλλ' ἐὰν μαθητὴς τις δὲν ἐκαρπώνετο τίποτε ἐξ αὐτοῦ, οὐ εὐρίσκετο ἄρα γε ἄνθρωπος ἔχων τὴν τέλμη ν' ἀναφωνήσῃ· ποῦ εἶνε λοιπόν ἡ δύναμις τοῦ σχολαίου ;

Ἦ, ἐὰν καλὴ τις οἰογένηται δὲν ἠμπόρευε νὰ περισώσῃ ἀποπλανηθῆν ἐν τῶν τέκνων της, θὰ ἔλεγεν ἄρα γέ τι ἀαταμάχητον, ὅστις θὰ ἔθβα· ποῦ εἶνε λοιπόν ἡ δύναμις τοῦ οἴλου ;

Καὶ ἐν τούτοις ἐπιμένουν ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τοῦ εὐαγγελίου εἶνε ἀναμφελῆς, ἐπειδὴ δὲν ἐμύρφωσεν καμμίαν γενεάν καὶ καμμίαν ἐποχὴν. Ποῦ ὁ ὀφείλει ὁ χριστιανισμὸς τὴν ἐξάπλωσιν, τὸν θρίαμβον καὶ τὴν ἰσχύν του ;

Μᾶς ἀποκρίνονται·

Εἰς τὴν ἐρμηναίαν, εἰς τὸν ἄμβωνα, εἰς τὴν σχολήν.

Καὶ ἤδη ἄς ἐφαρμόσωμεν τὴν μεθοδὸν των.

Ἦ ἀνάγνωσις τοῦ εὐαγγελίου δὲν ἐπείσει τὸν Ἰουλιανόν· ἄρα ἡ ἀνάγνωσις τοῦ εὐαγγελίου εἶνε ἀναμφελῆς.

Αὐτὸ μᾶς εἶπον.

Ἄλλ' ὁ Ἰουλιανὸς ἀνέγνωσεν ἐρμηναίαν καὶ ἤκουσε τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἄμβωνος καὶ ἐγνώρισε τὰς ἐργασίας τῶν Χριστιανικῶν Σχολῶν.

Μήπως ἐφανίσθη ἀπ' αὐτᾶς ;

Ὁχι.

Διὰ τὴν λοιπόν τότε δὲν κηρύττετε καὶ τὴν χρεωκοπίαν τῆς ἐρμηναίας, καὶ τὴν χρεωκοπίαν τοῦ ἄμβωνος, καὶ τὴν χρεωκοπίαν τῆς Σχολῆς ; Καὶ αὐτὰ διὰ τὸν Ἰουλιανὸν ἐστάθησαν ἀναμφελῆ.

Ἰδοὺ ποῖον ἔπρεπε νὰ εἶνε τὸ συμπλήρωμα τῆς κριτικῆς καὶ συλλογιστικῆς μεθόδου σας.

Ὁ ἄμβων καὶ αἱ Σχολαὶ ἔδωκαν δύναμιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐπειτα λοιπόν μετὰ τοῦτο ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τοῦ εὐαγγελίου δὲν ἔχει καμμίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ψυχῶν ;

Ὁ φοιτητὴς ἔχει ἀνάγκην καὶ τῆς παραδόσεως τοῦ καθηγητοῦ του· πρέπει λοιπόν διὰ τοῦτο νὰ βοήσωμεν· ποῦ εἶνε ἡ χρησιμότης τῶν βιβλίων ;

Ἄλλὰ καὶ ὁ καθηγητὴς μόνος δὲν ἐπαρκαί· πρὸς τὸν ἐπισημονικὸν καταρτισμὸν τῶν φοιτητῶν του, ἂν δὲν ἔλθῃ συνεισφέρων τὸ βιβλίον. Πρέπει λοιπόν διὰ τοῦτο πάλιν ν' ἀναβοήσωμεν ἀντιστρόφως· καὶ ποῦ εἶνε ἡ χρησιμότης τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν διδασκάλων ;

Σαῖς οἱ ἴδιοι ἐξείρατα μετὰ δικαίου λυρισμοῦ τὴν ἐνθεον ἠρώτην τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλὰ συλλογιστῶν λοι-

πὸν οὗτοι μάταιόν τι καὶ κενόν, ὅταν μετὰ τὴν φλόγα ἐκαυτηρίαν τὴν πρὸς τὰς Ἱραφίς ἀδιαφορίαν, ὅταν μετὰ τὴν θέρμην συνηγέρουν ὑπὲρ τῆς ἀναγνώσεως αὐτῶν παρὰ παντὸς χριστιανοῦ ; Καὶ εἰσθε τυχα αἰεὶ νηφελιώτεροι τοῦ Χρυσοστόμου, ὅστις καὶ μόνην τὴν παρουσίαν τῆς Ἁγίας Ἱραφίς ἐν τῷ οἴκῳ ἔθετο δύναμιν πρὸς εὐσείθειαν, πρὸς κατάνυξιν, πρὸς οἰκοδομήν ;

Ἐπιδεικνύετε, ἀγαπητοὶ κύριοι, πολλὴν στοργὴν καὶ εὐλάβειαν πρὸς τὰς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας μας. Εἰσθε λίαν ἀξέπαινοι. Ἄλλ' ὅταν πολεμοῦντες τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ εὐαγγελικοῦ κειμένου, καὶ ὅχι πλέον ἀμφισβητοῦντες, ἀλλ' ἀρνούμενοι τὸ ὀφείλον καὶ ἐποικοδομητικὸν αὐτοῦ, θέτετε τὸν ἑαυτὸν σας ἀντιμέτωπον ὅλης τῆς φάλαγγος τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων, μένετε οὕτω ἐντὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων ;

Καὶ ἡ ἐρμηναία, ναί· ἀλλὰ καὶ τὸ εὐαγγέλιον.

Καὶ ὁ ἄμβων, ναί· ἀλλὰ καὶ τὸ εὐαγγέλιον.

Καὶ ἡ Σχολή, ναί· ἀλλὰ καὶ τὸ εὐαγγέλιον.

Ἦ ἐρμηναία, ὁ ἄμβων, ἡ Σχολή, χωρὶς τὸ εὐαγγέλιον, ἐμφυσῶσι μέρος τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, ἀλλ' ὅχι ἕλην τὴν χριστιανικὴν ζωὴν, τῆς ὑποίας ἔχουν ἀνάγκην ἡ Ἐκκλησία καὶ ὁ κόσμος.

Εἰς τὴν ἐρμηναίαν, εἰς τὸν ἄμβωνα, εἰς τὴν σχολήν, ἐλαττώνεται τὸ κύρος καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἐπιβολῆς ὁ παρεμβαλλόμενος ἄνθρωπος ἐρμηνευτῆς, ἄθροπος κήρυξ, ἄνθρωπος διδάσκαλος.

Ἐνῶ εἰς τὴν λαλίαν τοῦ εὐαγγελίου ἀκούεται αὐτὸς ὁ Θεός.

Ἐν α' Ἀμὴν Ἀμὴν, λέγω, ὑμῖν», ἡ ασοὶ λέγω, εἰσελάττει, ἄρον τὸν κράδδατόν σου καὶ περιπάτει», ἐν «θαρσεῖτε, ἐγὼ νενήκηκα τὸν κόσμον», ἐν «ἡ ψυχὴ μου τετάρακται», αἰ κακῶς ἐλάλησα, ὀμίλησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς τί με ἔδεις ;», ἐν «πάτερ ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασιν τί ποιοῦσιν», ταῦτα, καὶ ἄλλα πλεῖστα, ἀμέσως ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ ἀκοὰς ἐνηχοῦμενα καὶ τῶν ψυχῶν ἀπτόμενα, ἔχουσι καθ' ἑαυτὰ δύναμιν κατανύξεως καὶ ἐπιδράσεως, τὴν ὁποίαν δὲν δύναται νὰ δώσωσιν ἀπειροπληθεῖς ἐρμηνεῖαι καὶ ἄμβωνες καὶ σχολαί.

Ὅστις δὲν ἐννοεῖ τοῦτο, ἡ οὐδέποτε ἀνέγνωσεν εὐαγγέλιον, ἢ ἂν τὸ ἀνέγνωσεν, εἶχε σπρρητισμένα τὰ ὦτα καὶ τὴν ψυχὴν νεκράν. Α. Ψ.

ΜΙΑ ΓΝΩΜΗ ΠΕΡΙ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

Διαπρεπὲς Μητροπολίτης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Ἰσθ. στήσαν ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἐν τῇ α' Ἀναπλάσει τὴν ἀκόλουθον διατριβήν.

Ἐυσεβέστατοι κύριοι συντάκται τῆς Ἀναπλάσεως· Εἶμαι εἰς τῶν συνδρομητῶν καὶ ἀναγνωστῶν σας. Ἀπλήρως αὐτὸς ἀναγινώσκω τὸ φύλλον σας, τὸ ὁποῖον σὺν τῷ γούμῳ

θὰ κάμη θαύματα ἐν τῇ εὐσεβείᾳ. Εἰσθε νέοι Πυθιοὶ καὶ νέοι Χρυσοστομοὶ· μὴ ἀποκόμνετε ἐν τῇ εὐαγγελικῇ ἐργασίᾳ· δαημέραι ἀναπλάσατε ψυχὰς νεκρωμένας. Ἀγωνίεσθε τὸν κάλλιστον ἀγῶνα, ὅστις θὰ ἔχη ἀποτέλεσμα τὴν ἐπάνοδον ὄλου τοῦ Ἑλληνικοῦ εἰς τὴν ἀρχαίαν εὐσείθειαν.

Περὶ βελτιώσεως τοῦ κλήρου γράφετε συνεχῶς πολλὰ καὶ καλὰ πράγματα. Ὅλαι οἱ μέθοδοι ἀποβαίνουσι καλὰ, ὅταν καλῶς ἐφαρμοσθῶσιν. Οἱ καθολικοὶ καὶ οἱ διαμαρτυρημένοι ἔχουσι πολλὰ καλὰ πράγματα ἐν τῇ μορφώσει τοῦ κλήρου των· ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι, ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὴν ἄκαιρον ἀλαζονείαν, ὀφείλομεν ὡς καλὰ μέλισσαι νὰ ἀνθολογώμεν τὰ παρ' ἐκείνοις χρήσιμα ἡμῖν ἦθη καὶ ἔθιμα.

Πόση διαφορὰ ὑπάρχει μετὰ τῶν σεμιναρίων ἐκείνων καὶ τῶν ἡμετέρων ἱερατικῶν σχολῶν ! Πρέπει νὰ φροντισώμεν περὶ τῆς ἐκλείψεως τῆς διαφορᾶς ταύτης.

Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ β'ῶ ἐπὶ τοῦ χάρτου τούτου ἰδέας τινὰς οὐχὶ ἀξίων ὅτι εἰδᾶ τι, ἀλλ' ἵνα εὖ ὑμῖν ἀφορμὴν εἰς τὰς περὶ κτήσεως κλήρου χρήσιμους σκέψεις σας. Καὶ ἂν ἴδω ὅτι ἡ ἀφορμὴ μου ἀξιοῦται τῆς ἡμετέρας προσοχῆς, λαλῶν θάρρος ἐξακολουθήσω δίδων ὑμῖν καὶ ἐτέρας ἀφορμὰς.

Καλὸν βεβαίως οἱ δημοδιδάσκαλοι νὰ χειροτονῶνται ἱερεῖς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς κανονικῆς ἡλικίας. Τοῦτο ἔχει ἄρκετὰ πλεονεκτήματα, τὰ ὁποῖα ὡς ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου φύλλου μετὰ ἀκριθείας ἐκτεθειμένα καὶ γνωστὰ ἦδη τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις παραλείπω· ἀλλ' ἔχει καὶ ἱκανὰ μειονεκτήματα, ὅπερ καὶ ταῦτα, ὡς ἐπίσης γνωστὰ, εἶναι περιττόν νὰ ἀναφέρω.

Ἦ παρ' ἡμῖν δυστυχῶς ἐπικρατοῦσα ἀκαρπία τῶν ἱερατικῶν σχολῶν ἐν τῇ μορφώσει ἱερέων κατ' ἀνάγκην φέρει ἡμᾶς εἰς ἄλλας σκέψεις περὶ μορφώσεως τοῦ κλήρου.

Ἄλλὰ διὰ τί ὀποβαίνουσι παρ' ἡμῖν ἄκαρποι καὶ ἄχρηστοι αἱ ἱερατικαὶ σχολαί, ἐνῶ παρ' ἄλλοις τὰ σεμινάρια ἀνταποκρίνονται ἄριστα εἰς τὸν προορισμὸν των ; Ἦ ἀπάντησις τῆς ἐρωτήσεως γνωστὴ βεβαίως πᾶσι· ὁ ἱεροσπουδαστὴς τοῦ σεμιναρίου, πρὶν ἢ ἐξέλθῃ αὐτοῦ, τίθεται ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἱερωσύνης, ὃν ἔπειτα δὲν δύναται νὰ ἀποσεισῇ, ἀλλ' ὁ ἱεροσπουδαστὴς τῆς ἱερατικῆς σχολῆς ἐξέρχεται αὐτῆς ὡς ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου, καὶ ... καὶ γνωστὰ τοῖς πᾶσι τὰ μετὰ τὴν ἐξοδον. — Τὴν ἀνοσίαν νὰ καταστῇ ἡ Ριζάρειος σχολὴ Ἰσοβ. θμιος ἐν τοῖς μαθήμασι τῆ θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ! τότε εἴθ' ἂν μορφώσῃ χρήσιμους κληρικοὺς τῇ ἐκκλησίᾳ. — Ἐγὼ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς σεμινάρια εἰς μόρφωσιν κληρικῶν. Ἴνα δὲ μὴ εἰσπαύωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας τὴν παρ' ἄλλοις σχεδὸν βίαιαν ἀγομίαν τοῦ κλήρου εἰς πραγμάτων τῶν προορισμῶν τῶν σεμιναρίων, ἵσως ἔσται ἀνάγκη καὶ ἀνάγκη σπουδαία, ὑπὸ σπουδαιότητων ὑπαγορευομένη λόγων, ἵνα ἐπανέλθωμεν εἰς μίαν ἀρχαίαν σπανίαν πρᾶξιν τῆς ἐκκλησίας, εἰς τὸ νὰ ἐπιτραπῇ δηλονότι τοῖς διακόνους ὁ γάμος καὶ μετὰ τὴν χειροτονίαν τοῦ διακόνου.

Ἐὰν ἡ ἐκκλησία μας (οἱ τέσσαρες πατριάρχει καὶ αἱ ἀνεξάρτητοι ἐκκλησίαι δια ἄλληλογράφιας συνεννοούμενοι) νομιμοποιήσῃ τὸ καθαρῶς πειθαρχικὸν καὶ μὴ δογματικὸν τοῦτο

κεφάλαιον, τότε χειροτονεῖ ὅλους τοὺς ἱεροσπουδαστὰς ἢ τοὺς διακονομένους ἐπὶ σεμινάρῳ καὶ εὐσεβεῖ εἰς διακόνους καὶ ἵκται καὶ γύμναζε αὐτοὺς εἰς τὰ τοῦ κλοῦ κληρικοῦ ἦθη, χωρὶς νὰ ἔχῃ μὴδὲμίαν τύψιν συνειδότος ὅτι ἔδωκε τὴν ἐλευθερίαν νέου τινός. Οἱ νέοι οὗτοι διάκονοι, καλῶς μεμορφωμένοι καὶ κέλλιον ἠτηρημένοι ἐν αὐστηρῷ σεμινάρῳ, οἱ μὲν βυυλόμενοι ὀμίλησαι γάμῳ ὀμιλήτουσιν ἐλευθέρως καὶ γενήντουσι εὐτεβέστατοι καὶ λίαν σεβαστοὶ ἐνοριακοὶ ἱερεῖς, οἱ δὲ δυνάμενοι χωρεῖν καὶ ἐπιποθεῖντες νὰ μένωσιν ὡς ὁ Ἀπόστολος (1 Κορ. 7.8) ἀποτελέσονται τὸν ἀγῶνα κλήρον, οὗ ἡ ἀγαμία νόσον ἔσται τότε ἀγία καὶ πόνος θὰ τιμᾶται ὡς ἐκ προαιρέσεως καὶ ἐλευθέρως βουλήσεως καὶ ἀποφάσεως προελθοῦσα, οὐ χεῖρζει ἀναπτύξεως.

Ἐὰν ἔχω τὴν ἀξίωσιν νὰ δημοσιεύσῃται ταῦτα τὰς γραμμὰς μου διὰ τοῦ ἡμετέρου φύλλου, ἐὰν πως φανῇ ὑμῖν ἀσύμφορος ἢ δημοσιεύσις. Ἄλλὰ δύνασθε, ἐγὼ δὲ καὶ πικραλῶ ὑμᾶς διὰ τοῦτο, νὰ ποιήσῃθε τὰς δεούσας παρατηρήσεις ὑμῶν ἐπὶ τῆς δειδομένης ἀφορμῆς. Διὰ τοῦτον κερθῶς τὸν λόγον καὶ τὸ ὄνομά μου μένει ὑμῖν ἀγνωστον, ὅπερ ἀκολούθως δηλωθήσεται ὑμῖν, ἐὰν δεήσῃ.

Τὸ γε νῦν ἔχον τὸ ὄνομά μου ἀντικαταστήσει εἰς σταυρὸς.

Ἐκφράζων δὲ ὑμῖν ὡς μέλος τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν πολλὴν τὴν εὐχρηστίαν ἐπὶ τῷ ὑπὲρ των τιμαλφῶν συμπερὸντων αὐτῆς ἐπιπόνῳ μὲν, ἐνδόξῳ δὲ ἀγῶνι ὑμῶν, εὐχόμεαι ὑμῖν ἐν τῇ αἰωνιότητι τὸν ἀμάρτυρον τῆς διέξης στέφανον, ὃν ἀποδόξῃ ὑμῖν ὁ Κύριος.

Ἐν . . . τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1899.

Υ. Γ. Ἦ περὶ τῆς χρησιμότητος ἢ ἀχρηστίας τῆς θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἰδέα μου ἐκτεθήσεται ἀκολούθως.

Ὁ σεβασμιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν κ. Γερθέος εἶνε ἀξίος διάδοχος τῶν μεγάλων τῆς ἐκκλησίας μας πατέρων καὶ εἶνε δίκαιον νὰ τιμηθῇ ἡ ποιμενικὴ ἀρετὴ αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, ἢ προτρίπει ὑπηρεσίαν ἀνεκτίμητον.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗ
MONON EN TΩ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩ ΚΟΣΜΩ
Η ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΕΙΡΗΝΗ

Ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται,

Ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τῆς ἐβδόμης Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ περιλαμβάνεται ἡ ἐπομένη διήγησις, τὴν ὁποῖαν πρὸς μέλιζονα ὀφείλειαν πρέπει νὰ μελετήσωμεν προσεκτικῶς, διότι ἡ ὀφείλεια θέλει εἶναι ἀνάλογος τῆς ἡμετέρας προσοχῆς.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπιστρέφων μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ δεινῶς δαιμονιζομένου ἐκ τῆς ἀπέναντι τῆς Γαλιλαίας χώρας τῶν Γαδαρηνῶν ἔτυχε θερμότητος ὑποδοχῆς παρὰ τοῦ πλήθους, τὸ ὁποῖον ἀνοπομόνως τὸν περιέμενον εἰς τὸ ἐντεῦθεν μέρος τῆς Γ.θεριάδος. «Καὶ ἰδοὺ» λέγει ὁ εὐαγγελιστὴς, μόλις ἐφύσσε παρουσιάζεται εἰς ἀρχῶν τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, Ἰάειρος τὸ ὄνομα, καὶ πίπτει παρὰ

τούς πόδας του 'Ιησού και παρακαλεί αυτόν να εισέλθω εις τον έσω του είκου, διότι έχει μίαν και μόνη μονογενή θυγατέρα ήλικίας δώδεκα ετών, και εκείνη κρύβεται εν τῷ τελειούθει.

Ο Σωτήρ, χωρίς να αναβλή, ξεκίνησεν άμέσως, αλλά το πλήθος, το όποιον τον περιετοίχιζεν, ήτο τοσοούτον πυκνόν ώστε ού μόνον την ύδατορίαν δύσκολέυσεν, αλλά και ασυνέβηνγεν αυτόν» και τον έστυνοχώρει.

Μέσα εις αυτόν τον σάλον μία γυνή άστυχησ πάσχουσα από ρυτίσιν αίματος επί ελόκληρον δωδεκαετίαν και διαπανήσασα άπασαν την περιουσίαν αυτής εις τους ιατρούς ού μόνον χωρίς ούδούως να ώρελήθη, αλλά μάλλον εις τό χειρόν έλθοούσα, προσθέτει ο Ευαγγελιστής Μάρκος, εΰρεν ευκτιρίαν να πλησιάζη όπισθεν τον 'Ιησούν και να πιάση τό άκρον του ένδύματος αυτού, διότι κατά τον θεϊον Μάρκον τοσαύτην πίστιν είχεν, ώστε έλεγεν ότι «Κάν των ίματίων αυτού ήψωμαι, σωθήσομαι» και άμέσως έπυσην ή ρυτίσις του αίματος και ήρθάνθη ότι τελείως έθεραπεύθη.

Δέν ήλθεν εν του έμφανούς ή γυνή να ζητήση την Θεραπειαν, και έξ οίδους και εκ φόβου, διότι έθιωρείτο ακάθαρτος παρά του νόμου· έπλανήθη όμως νομίζουσα ότι εν άγνοία του Κυρίου έθεραπεύθη. Ο 'Ιησούς προς έκκληζίν πάντων και αυτής ήρώτησεν άμέσως, καιτοι, ως είκός, τά πάντα έγίνωσκε, «Τίς ο άνψάμενός μου;» ένώ δέ πάντες ήρνούντο ότι έκουσίως έψηλάφησαν αυτόν, ο Πέτρος και οι άλλοι μετ' αυτού μαθηταί, ως έχοντες πλειότερον θάρρος μετά του Σωτήρος, είπον προς αυτόν, Διδάσκωλε, τά πλήθη σε συνέχουσι και σε στενωχωρούσι, και λέγεις «ποιός με έψηλάφησε», «Τίς ο άνψάμενός μου;» Τότε ο 'Ιησούς έξηγήσε περισσότερον τό πράγμα είπών ότι έκεκλήθης τον έψηλάφησά τις, διότι ένόησεν ότι έκήλθεν άπ' αυτού δύναμις· «Εγώ γάρ έγνων, λέγει, δύναμιν εκελευούσαν άπ' έμού».

Ταύτα πάντα έξετυλίssonτο πρό των όμμάτων της Θεραπειείας και νεφοβισμένης γυναικός, ή όποια, άφού είδεν ότι δέν ήσυνήθη να διαφύγη την προσοχήν του Κυρίου, «ήλθε τρέμουσα» και προσέπεσεν ένώπιον αυτού και ώμολόγησεν αυτόν επί παρουσία όλου του πλήθους την αίτίαν, ένεκα της όποιας έψηλάφησε τό κράσπεδον του 'Ιησού και ότι άμέσως έθεραπεύθη. Τότε ο Σωτήρ ένελάρρυνεν αυτήν είπών άμα και την αίτίαν, ήτις συνετέλεσεν εις την σωτηρίαν αυτής· «θάρσει, λέγει, θύγατερ, ή πίστις σου σεσωκέ σε πορεύου εις ειρήνην»· Έχε μαζί σου την ειρήνην.

Ενώ άκόμη ώμίλει προς την Θεραπειείσαν γυναικα ο Κύριος, έρχεται τις από την οικίαν του άρχισυναγωγού 'Ιακώρου και λέγει προς αυτόν να μη ένοχλή πλέον τον Διδάσκαλον, διότι είχε πλέον αποθάνη ή θυγάτηρ αυτού. Ο δέ 'Ιησούς άκούσας την πληροφορίαν περί του θανάτου, ως άρχηγός της ζωής και έξουσιαστής του θανάτου, είπεν άμέσως εις τον τεθλιμμένον πατέρα· «Μη φοβοϋ, μόνον πιστευσ και σωθήσεται», και έπροχώρησε συνοδευόμενος ύφ' όλου του πλήθους εις την οικίαν· φθάσας εισήλθε μετά των μαθητών του Πέτρου, 'Ιακώβου και 'Ιωάννου και των γονέων της άπο-

θανούσας, το δέ πλήθος κατ' ένταλήν αυτού έμενον έξω, πάντες δέ οι έντός ήθούσαν άκαταήγηστα· διό ο Κύριος παραμυθών αυτούς είπε «Μη κλαίετε· ούκ άπέθανεν αλλά καθεύδει»· κοιμάται, λέγει, και ήσως έγκεινται εις την δύναμιν του ανθρώπου να εκυτελιζη τον κοιμώμενον, ούτω πως έγκεινται εις την δύναμιν του Θεού να άνσταξ τον τεθνηκότα· αυτοί όμως μη είδότες την θέαν του Σωτήρος δύναμιν και έξουσίαν «Κατεγέλων αυτού» όντες αυτόνται μάρτυρες του έπισυμβάντος θανάτου αυτής. Ο δέ 'Ιησούς, άφού έκείβλεπεν έξω πάντας και κοπιήσας της χειρός αυτής έφώνησε λέγων· «Η παίς ένεύρουα, παιδίον άνάστα εκ των νεκρών και άμέσως»· «Ω του περιδέξου θάύματος! «Επέστρεψε λέγει, τό πνεύμα (ή ψυχή αυτής) και άνέστη παραχρῆμα»· και διετάξεν ο Κύριος προς πλήρη πίστασιν του θάύματος να έσθῆ εις την αναστάσαν κήρην τροφή 'να φάγη, οι δέ γονείς αυτής ιδόντες ταύτα έκεπλάγησαν και έμειναν έμβρόντητοι· ο δέ Κύριος, διδάσκων ήμās να μη έμαθω κενόδοξοι όσάκις πράττομεν τό αγαθόν, να μη θέλωμεν να τό διακηρύττη ο κόσμος, «Παρήγγειλεν αυτοίς μηδενί είπειν τό γεγονός» να μη άνακοινώσωσι δηλαδή εις ούδένα τό τί συνέβη.

Ει της άνωτέω διηγήσεως του 'Ιεροϋ Εϋγγελλίου βλέπομεν, ότι τά μέσα και οι παράγοντες, διά των ότώων σφζίμεθα από την δυναστείαν των ψυχικών νοσημάτων, και όνάκις εινε ώρέλιμον και από των σωματικών άκόμη, εινε ή Πίστις ήμών και ή Χάρις του Σωτήρος. Έπειδή δέ ουδεμία άδυναμία ή ιδιοτροπία ήπαρχει εις την χάριν του Θεού, ήτις «Διά 'Ιησού Χριστού έγένετο» εις τον κόσμο, και εινε πάντοτε έτοιμη να έπιδαφιλευθῆ εις ήμās, άφού καταστώμεν άξιοι αυτής, διά τουτο ο Κύριος είπεν εις την αίμορροούσαν γυναίκα τό «θάρσει, θύγατερ, ή πίστις σου σεσωκέ σε», και εις τον άρχοντα της συνχωγής τό «Μη φοβοϋ· μόνον πιστευσ και σωθήσεται».

Η χάρις δέ, άγκλητοί άναγιώτται, φέρει εις ήμās έν δώρον άνεκτιμήτων, τό όποιον δέν ανταλλάσσεται με ούδέν πράγμα ούδέ με τον κόσμον όλον· τουτο εινε ή ειρήνη και ή χαρά. «Η πίστις σου, λένει προς την λαθείαν γυναίκα, σεσωκέ σε· πορεύου εις ειρήνην».

Η ειρήνη εις τό μέγιστον και ύψιστον ούράνιον δώρον, τό όποιον ο ένσαρκωθής Υιός και Αγιός του Θεού κατασυντήρψαε διά του θανάτου Αίτου τον θάνατον, έφερεν εις τον κόσμο· «χαίρετε», «Ειρήνην ήμίν»· εινε πολλάκις έμφανισθείς ένώπιον των μαθητών Αϋτου μετά την Άνάστασιν, και πρό του Πάθους δέ καθησυχάζων τους μαθητούς Αϋτου έλεγεν· «Ειρήνην την ήμην αφήτημ ήμίν, ειρήνην την ήμην δίδωμι ήμίν· ού καθώς ο κόσμος δίδωσιν εγώ δίδωμι ήμίν».

Η ειρήνη εινε αποτέλεσμα νίκης και ή νίκη αποτέλεσμα Πισταείας. «Αϋτη, λέγει ο Σωτήρ, εστιν ή νίκη ή νικήσασά τον κόσμο, ή πίστις ήμών».

Η εκ Θεού ειρήνη και ή χαρά εινε ή πνευματικώτερη και περιπνοτέρα κατάσταση της ψυχής του ανθρώπου, ως φυσική διά τον άνθρωπον κατάσταση, την όποίαν διατάραξε

και άφροσεν ή άμωρτία εις της άποστασίας και του χωρισμού του ανθρώπου από του Θεού. Η ψυχή ή έργασίονα εινε ως τό εϋκοσμον και θαλαρόν δένδρον, τό όποιον κοτιζεται με άφρονον και διαφυγές ύδωρ, ή δέ ένενε κτών έπιθυμιών της άπάτης» και υπό των άμωρτιών και του ελέγγου της συνειδήσεως καταταρασσόμενη και άηουχοϋσα ψυχή εινε ως τό δένδρον τό έν άνούρω τόπω πεφυτευμένη και μη κοιτιζόμενον ούδούως, και άνευ φύλλων και ίκμάδος, αλλά κατάζηρον εύρισκόμενον.

Τούτων ένεκα ή Καινή Διαθήκη πολλαχού συνιστά την ειρήνην, την νίκην δηλονότι κατά της άμωρτίας και πάσης κακίας και την επάνοδον ήμών εις την φυσικήν και θεούστατον κατάστασιν της ειρήνης. Άλλ' ένόσω ύπαρχει εν τῷ κόσμω ο πλανών άρχων του σκότους και του ψεύδους μετά των ύπ' αυτού πλανωμένων και ψευδομένων, οι έχοντες συνείδησιν του προορισμού των άνθρωποι δέν δύνανται να ειρηνεύωσιν άπολύτως μετά πάντων, δέν δύνανται να έχωσι την τριελήν ειρήνην εν τῇ ψυχῇ των, παρά μόνον θα ειρηνεύωσι μετά του Θεού τηρούντας τους σωτηριώδεις λόγους Αϋτου και συνεπώς θα ειρηνεύωσι και μετά της συνειδήσεως των μη ελεγχούσης αυτούς διά άμωρτήματα και παρεκτροπίας, δέν δύνανται όμως και μετά πάντων να ειρηνεύωσι, διότι πάντοτε εν τῷ κόσμω θα εύρισκωνται οι έχθροι της αληθείας και οι ύβρισται της Πίστεως, τους όποίους οι βλέποντες την πλάνην των ώρείλουσιν εκ καθήκοντος να διαφωτίξωσι προς μετάνοιαν και επάνοδον αυτών εις την αλήθειαν· αν δέ παρατηρώσιν ότι εινε άδιόρθωτοι, πρέπει να ελέγχωσιν αυτούς και επί τῇ έλπίδι της διορθώσεως των και πρωτίστως διά την προφύλαξιν της Κοινωνίας, την όποίαν άποπλανώσι και παραλύουσι.

Θά μοι είπη τις ότι αυτοί εινε καιρόνηροι· και μετά τάς ύβρεις των κατά της Πίστεως και του Ιεροϋ Κλήρου τά στρέφουσι προσποιούμενοι τον ήθικολόγον και τον φίλον της θρησκείας και εξαπατώπι τους πολλούς· ναί, άλλ' άκριβώς διά τουτο πρέπει να επιβλέπωνται και να ελέγχηται ή πονηρία αυτών προς σωτηρίαν της κοινωνίας.

Δυστυχώς συμβαίνει και τουτο, ότι οι άνθρωποι αυτοί μη άναγνωρίζοντες ένεκα έγωισμού και ιδιοτελείας τά άγνά ελατήρια των αδεργετικώς ελεγχόντων αυτούς, τους καθυβρίζουσι καιηλινώς, άποκαλούντες αυτούς και ύβριστάς! κατά τό «Τό δικό μου τδνομα πάρτο συ γειτόνισα»· άλλ' εις τουτο ούδέε φθόνος· ο χειροϋργος, όταν λαμβάνη εις χείρας του τό χειρουργικόν έργαλείον, άφού με έμπλοστρα βλέπει ότι δέν δύναται να Θεραπειή τον πάσχοντα, έχει ύπ' όψει του ο χειρουργών ότι θα άκούση τό «όχ», και αν ο έγχειριζόμενος εινε θρασύς, δύναται να άκούση και ύβρεις, άλλ' αυτός έν όργίζεται αποβλέπων εις την ώφέλειαν του έγχειριζόμενου και των άλλων ανθρώπων, εαν ή νόσος εινε μεταδοτική, όπως των ύφ' ήμών ελεγχόμενων εινε τιαύτη.

Είθε, αγαπατοί άδελφοί, να μη ύπήρχε πονηρόν και πονηρόν εν τῷ κόσμω και να είχωμεν ποταμόν ειρήνης εις την ψυχῇ μας, μετά πάντων ειρηνεύοντες, αλλά τουτο δέν εινε δυνατόν έφ' όσον διδεται υπό του Θεού άδεια εις τον Πλάνον

να απλανή την οίκουμένην». — Ο θεός Πύλος δαυτών την μεγίστην όψιν του προς την παγήν της χιρας, την ειρήνην, και βλέπων τό άδύνατον, έλεγεν· «Εί δυνατόν μετά πάντων ειρηνεύετε». Είθε ο Κύριος να έωρηται ήμιν σχετικήν ειρήνην εν τῷδε τῷ βίω ήμών και την άπόλυτον ειρήνην και χαράν εν τῇ Βασιλεία Αϋτου. Γένοιτο.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ο Σιβ. Άρχιεπίσκοπος Αιτωλοακαρνανίας κ. Παρθένιος έπεμφεν ήμιν προς δημοσίευσιν την ακόλουθον παιδαγωγικήν έπιστολήν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α'.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κυρία! Μητηρ αγαθή άφιερωμένη εις την άνατροφην των τέκνων, τά όποια έλαβε παρά Θεού, εινε ή ώρισότερα εικών της θείας Προνοίας. Η φιλοσοφία καθιστά αυτήν τέσον φιλεργον και έπιτηδείαν, όσον έπιμελή και άγρυπνον· ούτω δέ λόγος, έργα, βλέμματα, θωπεΐα, μέριμναι περικοιητικά και έπιμόνοι, πάντα ταύτα χρησιμεύουσιν αυτή ως μέσα ευσεβείας, ή δέ σκέψις, αι όρεταί, ή έπιρροή και διάφοροι τρόποι εινε τόσα όπλα, ε' αν άποκρούει εκ της προσφιλοϋς αυτής οικογενείας τάς προσβολάς της κακίας και της άσεβείας. Έξ αυτής λοιπόν εξαρτάται να γίνωσι τά τέκνα της ύπόδειγμα της σοφίας, όντα άξια της μακαρίας άθανασίας, ήν προώρισεν αυτοίς ο πάνσοφος και πανάγαθος Θεός. Η μητηρ, αναλαμβάνουσα την φροντίδα του συντελείν εις τό να βλαστήση και εκλάμψη εν τοίς τέκνοις αυτής τό κάλλος και ή ευπρέπεια της εκυτών ψυχής και του καλλιεργείν χάριν της αιωνίου ζωής τά θεία ταύτα φυτά, άφιερώνει εις τουτο πᾶσαν την προσοχήν και μέριμνάν της και περιορίζει εις τουτο πάσας τάς ίδίεσ σκέψεις.

Διά τουτο ή νεολαία εινε ένώπιον αυτής αγαπητή και ώραία, όταν περικοσμηται υπό του σεμνού στολισμού των άρεταί. Τό όδηγείν τά ίδια αυτής τέκνα εις τουτο τό ένδοξον και μακάριον τέμμα, τό μεταδίδειν αυτοίς την αληθινήν σοφίαν, τό ποιείν ταύτα να αγαπώσιν αυτήν περιπεθώς και να προτιμώσιν αυτήν παντός άλλου πράγματος, όποιον αληθώς ένδοξον και άξιολίμητον καθήκον διά χριστιανήν γυναίκα! Τό καθήκον τουτο εινε καθήκον ένός αγαθού άγγέλου, ένός λειτουργού της του Θεού αγαθότητος!

Άλλοίμονον εις τον άνθρωπον εκείνον, όστις, στηριζόμενος επί του ψυχρού λόγου, ήθελε περιφρονήσει την ευαίσθησαν της γυναικός, ήθελε λησμονήσε ότι ο ύψιστος Θεός εινε όλος αγάπη προς τά κτίσματά του, ότι ή αγάπη αυτού πρωτεύει εν τη χορεία των άπερών αυτού τελειότητων, και ότι, εαν τό ένστιγμα των μητέρων εινε πολλάκις ο φρουρός και προστάτης των άκάων τέκνων των, εινε άδύοτι τό αίσθημα του καλου ύπαρχει ή προνομιούχος δύναμις αυτών.

Νομίζω, Κυρία, ότι έχάρηξα ήδη την εικόνα σας, ήγουν διά της φροντίδος ήμών ή οικογενείας σας θα φθάση έγχείρω

και ασφαλως εις το ευτυχες τεμμα της εαυτης ανατροφης, και εις στιγμην, καθ' ην μελλει ποτε να εισελθη εις τον κοσμον, ηθελετε επιθυμησαι ου μόνον να στερηθητε τα ίδια τεκνα εις την πλαστιν και εις την αγαπην των αδελφων δι' αξιοκαίνου φροντίδος, αλλά και να εμπνεύσητε εις αυτὰ τὰ αυτὰ αισθηματα, όπως ζωσι μόνον εις ατμόσφαιραν καθαρών σκέψεων.

Ενοήσατε ότι, ένα οδηγηθή ο άνθρωπος εις την τελειότητα και εις την μακαριότητα, η θρησκεία μόνη δυναμένη να εκπληρώση τον σκοπόν τούτον, πρέπει να στηρίζεται επί στερεάς βάσεως, ήγουν επί της θείας Αποκαλύψεως, και ότι η Αποκάλυψις ούτη πρέπει να συνοδεύηται υπό αποδείξεων αποδεικνυσουσών ότι πηγάζει παρά Θεού, εξ αυτής της πηγής της αληθείας. Και περί τούτου του αντικειμένου εξητήσατε παρ' εμού οδηγίας. Όταν υμείς, Κυρία, έκταλητα ούτω καλώς τὸ της μητρός καθήκον, δύναμαι ἐγὼ ὁ λειτουργὸς της Ἐκκλησίας να παραλείψω τὸ ἐμὸν; Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἔχομεν πολλὰς ἀξιολόγους πραγματείας περί τῶν ἀποδείξεων της θεϊότητος της ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας, ἀλλ' ἡ ἀνάγνωσις τούτων ἀποβαίνει δυσχεροτάτη εἰς τοὺς περισσοτέρους νέους, οἵτινες δυσκολεύονται νὰ ἐνδιατρίψωσιν εἰς αἰσθρὰ καὶ σπουδαῖα ἀντικείμενα, παρουσιαζόμενα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ τρόπον διδακτικόν. Ὑμῖς ὅμως ἐπιθυμεῖτε εἰδικώτερα φῶτα περί τοῦ δυνατοῦ καὶ τοῦ πρέποντος της θείας Αποκαλύψεως καὶ περί της βεβαιότητος τῶν ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ ἀναφερομένων θαυμάτων.

Διὰ πλείστοις δυσκολίαι καὶ ἀντιρρήσεις, ἅς ἀντιτόσσοισιν εἰς τὰς διδασκαλίας της πίστεως, προέρχονται ἐκ τοῦ ὅτι ἐκλαμβάνουσι κακῶς αὐτάς. Νομίζοντες πολλοὶ ὅτι δύνανται νὰ ἐφαρμοσῶσιν εἰς θεῖα πράγματα, κατὰ πᾶσαν ἐπιψ.ν, τὸ μέτρον, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται εἰς πρόσκαιρα πράγματα καὶ μὴ θέλοντες νὰ παραδεχθῶσιν πᾶν ὅ,τι δὲν ὑπαγορεύει καὶ δὲν ἐγκρίνει ὁ ὀρθὸς λόγος, ὡτανεὶ ὁ πάνσοφος Θεὸς δὲν ἠδύνητο ἢ εἰς ἐκέρση νὰ διδάξῃ δόγμα ὑπερβαίνον τὰς δυνάμεις τοῦ νοῦς ἡμῶν, δυσκολεύονται νὰ παραδεχθῶσιν ὅτι ὑπάρχει τάξις πραγμάτων διάφορος ἐκείνης, τὴν ὁποίαν βλέπομεν κατ' ἐκάστην, καὶ ὑπὸ τὸ κράτος της ὁποίας ζῶσιν οἱ τοιοῦτοι. Τοιαύτη εἶνε τοῦλάχιστον ἡ κατάστασις τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἐκυριεύθησαν εἰσέτι ὑπὸ τῶν διεφθαρμένων παθῶν καὶ κλίσεων τῶν.

Διὰ τοῦτο εἶτε θραν πρόκειται νὰ φωτίξῃ τις αὐτοὺς, εἶτε θραν σπουδάζῃ νὰ τοὺς προφυλάξῃ ἀπὸ τὰς ἴδιαις πλάναις, μοὶ φαίνεται ὅτι πρέπει νὰ θέσῃ ἀρχὰς καὶ νὰ ἐνώσῃ τὰς ἀληθείας οὕτως, ὡστε ἡ πρώτη αὐτῶν γενομένη δεκτὴ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς θεμελίον εἰς τὴν δευτέραν, αὕτη εἰς τὴν τρίτην καὶ τοιοῦτοτρόπως τὸ σύνολον αὐτῶν νὰ παρουσιάσῃ φυκὴν θλίωσιν τῶν μερῶν, ἅτινα συνδέονται πρὸς ἀλλήλα. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θέλω ἀποδείξει τὴν ὑπαρξίν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀξίαν της ἀνθρωπίνης φύσεως. Αὗται δὲ οἱ δύο ἀλήθειαι, καλῶς τεθείσαι, θὰ ἀδηγήσωσιν ἀσφαλῶς εἰς τὴν κατανόησιν τῶν σχέσεων τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ποιητὴν αὐτοῦ, εἰς τὴν κατανόησιν, ἐφ' ἣς θὰ ἴδῃτε ἀκολούθως ὅτι στηρίζεται ἡ βεβαιότης της θείας Αποκαλύψεως. Ἡ εὐτυχὴς

πεῖρα, ἣν ἔκτισεν τῆς μεθόδου ταύτης, ὁπόσκι συνδεδεχθῆν μετὰ ἀσθεῶν, μὲ ὑποχρεώνει νὰ ἀκολουθῆσά αὐτὴν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς, ἅς μελλῶ νὰ ἀπευθύνω πρὸς ὑμᾶς, ὡ εὐσεβῆς Κυρία! Δύναμαι δὲ νὰ ὀνομάσω αὐτὴν ἰδικὴν μου πρακτικὴν εἰς τοῦνο τὸ εἶδος της πνευματικῆς ἱατρικῆς, τὴν ὁποίαν ἐξασκῶ πρὸ πολλοῦ χρόνου ὡς διδάσκαλος καὶ λειτουργὸς της τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἐξ ὅτων δὲ ἔχω νὰ εἰπω ἀπλοῦστερον καὶ οικειότερον περὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων, θὰ ἀποτελέσω τὸ πῶμα τῶν ἐπιστολῶν. Εἰς ἐκάστην δὲ αὐτῶν ἔπεται Μελέτη, ἣτις ἀναγινωσκομένη εἰς τὴν οἰκογένειαν ὑμῶν μετὰ τὴν ἐπιστολὴν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς εὐχὴ καὶ νὰ διεγείρῃ πρὸς ὠφέλειαν της καρδίας πᾶν ὅ,τι ἐγένετο γνωστὸν εἰς τὸ πνεῦμα. Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῶν ἐπιστολῶν τούτων καὶ ἐν γένει τοῦ συνομιλεῖν περὶ τῶν ἀντικειμένων της θρησκείας, ὀφείλετε νὰ μὴ ἐπιτρέπητέ ποτε, Κυρία, ὡστε ὁ νοῦς τῶν τέκνων σας νὰ μεταβλήνῃ κούφως καὶ ταχέως ἀπὸ ἀντικειμένου εἰς ἀντικείμενον. Ἐὰν εὐχαριστῶνται γὰ ἐνασχολῶνται εἰς ὅλα τὰ ἀντικείμενα, οὐδὲν θὰ μανθάνωσιν, θὰ ἀφίωσιν νὰ φεύγωσιν ἀνεπαίσθητος αἰ ἀληθεῖς τῶν πραγμάτων σχέσεις, θὰ ἔχωσι μόνον ἰδέας ἄσυναρτήτους καὶ ἐπιπολαίους καὶ οὐδέποτε θὰ ἔχωσι βᾶσιν ἀσφαλῆ καὶ βεβαίαν.

Κυρία! ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου ἀγαπᾷ καὶ ζητεῖ τὴν ἀλήθειαν καὶ κατὰ τὰς ἀποκλήσεις αὐτῆς. Δι' αὐτὴν ἐποιήθη, ἐπειδὴ τὸ πνεῦμα αὐτῆς προέρχεται παρὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦ κτίστου τῶν ἀπάντων, ὡστε εἶνε ἡ ὑπερτάτη ἀλήθεια: ὁ φιλῶν καὶ ἀγαπῶν τὴν ἀλήθειαν, ἀγαπᾷ αὐτὸ τὸ ἄκρον ἀγαθόν. Ἐν μέσῳ τοῦ περικαλύπτοντος ἡμᾶς σκότους προσπαθεῖν ν' ἀποκαλυφθῇ αὕτη εἰς ἡμᾶς, τὸ δὲ ἀγιστήριον, ὅθιν δυνάμεθα νὰ ἀκούωμεν πολὺ περισσότερο τὴν φωνὴν αὐτῆς, εἶνε ἡ θρησκεία.

Ὁ ἄνθρωπε! ἀκούσατέ μου, βοᾷ αὕτη, θὰ ἀποκαλύψω εἰς τὸν νοῦν ὑμῶν τὸν ποιητήντα ὑμᾶς Θεόν, τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα ὑπόκειται εἰς ὑμᾶς καὶ τὰ μέσα, δι' ὧν ταῦτα ἀποκτώνται. Ὁ δυστυχεῖς! θὰ συμπληθῶ εἰς τὰ δευρὰ, ἅτινα μασιτίζουν ὑμᾶς καὶ θὰ μετατρέψω ταῦτα εἰς ἀγαθὰ, ἀνακουφίζοντα ὑμᾶς. Εὐτυχεῖς τοῦ αἰῶνος τούτου! θὰ φανερώσω εἰς ὑμᾶς τὰς παγίδας της νομιζομένης εὐδαιμονίας, καὶ θὰ δώσω τὸ ἀληθινὸν μέτρον τῶν ἀπολαύσεων.

Σύζυγοι! θὰ στερεώσω τοὺς συζυγικοὺς δεσμοὺς ὑμῶν. Πατέρες καὶ μητέρες! Ὡ διδάξω ὑμᾶς νὰ παρουσιάζετε τὸν Θεὸν εἰς τὰς οἰκογενεῖας ὑμῶν. Νεανίσκοι καὶ Παρθένοι! Ὡ ἐτοιμάσω τὰς καρδίας ὑμῶν δι' ὅλας τὰς εὐλογίας τοῦ οὐρανοῦ καὶ της γῆς. Οὐνήπλοντες! θὰ δείξω εἰς ὑμᾶς τὴν αἰώνιον ζωὴν καὶ τὴν ἀθανασίαν.

Ναί, ἑρασμα Κυρία, ἡ περαστὴ ἀλήθεια καταβαίνει ἐκ της καθαρᾶς πηγῆς αὐτῆς ἀνκλωσώτος, ἀτῆος, ποτίζει διὰ τῶν ἀειζῶν, νεμάτων αὐτῆς καὶ ζωογονεῖ τὰς καρδίας, τὰς ἐπιποθούσας καὶ ζητούσας οὕτην, καὶ ἐπομένως λαμβανούσας αὐτήν. Πᾶν δὲ ὅ,τι διδάσκει, αὕτη προετοιμάζει εἰς τὸ νὰ ἀποδεχόμεθα μετὰ σεβασμοῦ καὶ πεποιθήσεως ὅσα ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ κρίνει συμφέρον ν' ἀποκαλύψῃ διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν. Ὡ! ἐὰν ἅπαντες ἡμεῖς οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἐπί γῆς στράτευμα τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἀγαπῶμεν τὸν Θεόν,

τὸν ποιητὴν καὶ προνοητὴν ἡμῶν, ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα εἶτε! Ἐὰν εἴχομεν τὸ θάρρος καὶ τὴν γενναϊότητα νὰ θυσιάζωμεν τὰς προλήψεις, τὰς περὶ λόγους κρίσεις καὶ τὰς κακὰς ἐξελίξεις ἡμῶν, ἐὰν ὁ ἄπιστος ἐδοκίμαζεν νὰ πιστεῖ, καὶ ἐὰν ὁ πιστὸς προέβαιεν ἐκ πίστεως εἰς πίστιν.

Πάτερ τῶν φῶτων καὶ δημιουργῆ παντὸς τελείου δωρημάτων καὶ χαρίσματος, ἀγίασον ἡμᾶς τῇ ἀληθείᾳ σου, ὅτι ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθεια ἐστὶ καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθεροῖται ἡμᾶς. Ὅταν ὁμιλῶμεν περὶ Σοῦ, περὶ τῶν τελειότητων Σου, περὶ τῶν πρὸς ἡμᾶς ἀπειρῶν εὐεργετημάτων Σου, πᾶσον ἡ ἀγάπη, ὁ θαυμασμός καὶ ὁ ζῆλος καταλαμβάνουσιν ἡμᾶς καὶ πᾶσον καθιστῶσιν ἡμᾶς ἀληθινὸς λάτρᾶς σου! Ὅταν δὲ ἐξετάζωμεν τὸ ἔργον της φύσεως ἡμῶν καὶ τοὺς χροικτήρας της εἰκόνας Σου, τὰς σχέσεις τὰς ὑφισταμένας μετὰ Σοῦ καὶ ἡμῶν τῶν τέκνων Σου, καὶ ἀνμετρώμεν τὸν ἀποκείμενον ἡμῖν ἀμαράντινον της δόξης στέφνον, τότε ἄρια καύχησις μᾶς κυριεύει, καὶ εἶθε ἡ καύχησις αὕτη νὰ μας καταξιώσῃ νὰ γινώμεθα πάντοτε νικηταὶ της ἀμαρτίας, σεβόμενοι ἐαυτοὺς καὶ τοὺς ὁμοίους ἡμῖν!

Εἶθε λοιπόν, ἀντὶ νὰ ἀποστρεφώμεθα τὰς διδασκαλίας της θρησκείας, ν' ἀγαπῶμεν τὴν μελέτην αὐτῶν καὶ νὰ στηρίζωμεν ἐπὶ τοῦ ἀσάλευτου τούτου θεμελίου τὸ οἰκοδόμημα της εὐτυχίας. Θεᾶνθρωπε καὶ φιλάνθρωπε Ἰησοῦ, φίλε πιστὰ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, γενοῦ ἡ λαμπρὰς τοῦ λογικοῦ ἡμῶν. Σοφία τοῦ Θεοῦ καὶ δύναμις, ρύθμιζε καὶ τακτοποιεῖ τὴν διάνοιαν καὶ τὰς σκέψεις ἡμῶν. Φῶς ἀίδιον καὶ ἀλάσθηστον! Φῶ τισον καὶ δείξον εἰς ἡμᾶς τὰ ἀληθινὰ συμφέροντα διὰ τὴν παρούσαν καὶ μελλούσαν ζωὴν.

Εἶθε τέλος πάντα τὰ ἀντικείμενα, τὰ σήμερον ἀπομακρύνοντα ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ φιλαγάθου Σωτήρος ἡμῶν, νὰ δεικνύωσιν εἰς ἡμᾶς τὴν μηδαιμνότητα αὐτῶν καὶ νὰ ἀδηγήσῃ πρὸς τὸν Θεόν, τὸν οὐράνιον Πατέρα ἡμῶν, ὅσας ἐνώσωσιν ἡμᾶς μετ' αὐτοῦ διὰ παντός. Ὁδηγήσον με, Κύριε, ἐν τῇ ὁψ' σου καὶ πορεύσομαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου! (Ψαλμ. κε'. 16).

Ο ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ ΤΩΝ

Με τὴν ὑπογραφήν «Ραδάμανθους» καὶ με τὸν τίτλον «Τὸ βυζαντινὸν ζήτημα ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ Ἄστυ» της 24ης Ὀκτωβρίου διατριβή, ἣτις ἐκρεπε νὰ χαρακτηρηθῇ μισρά, ἂν ἡ δικαιοσύνη δὲν ἐπέβαλλε νὰ θεωρηθῇ κυρίως ἀκαταλόγιστος.

Ὁ διατριβογράφος οὗτος εἶνε ὁ κορυφαῖος μετὰ τῶν ὄλων τῶν πεπωρωμένων, οἵτινες κατὰ τὰς ἐσχάτας ταύτας ἡμέρας ἤρχισαν, ὡς πρόμαχοι της Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους, καὶ κατέληξαν εἰς τὸ νὰ κηρύξωσιν ἄσκοπον, ἄγονον καὶ ἀνεφελῆ τὴν ἀνάγνωσιν ἐν γένει τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ὠρισμένως τοῦ πρωτοτύπου.

Ἐς ἔγραψον ὁ Πρόδρον τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ σύγγραμμα περὶ της ἐπιρροῆς τοῦ χριστιανισμοῦ ἐπὶ της βυζαντινῆς καὶ βυζαντινῆς νομοθεσίας, ἐν τῷ ὅποιον καταδεικνύει τὴν ἐπί

τῶν οἰκογενειακῶν, κοινωνικῶν καὶ νομικῶν σχέσεων σωτηρίων καὶ εὐεργετικῶν ἐπιρροῶν της δυνάμεως τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐς ἔγραψον ὁ Μοναχοὶ καὶ ἄλλοι κληρικοί καὶ πνευματικοὶ ὁμοίως μὲ ἡμᾶς ἐπὶ τῆς μελλούσης ζωῆς μεταρρύθμιτα, οἵτι καὶ τὴν εὐσεβείαν ἐν τῇ παρουσίᾳ.

Ἐς ἔγραψον ὁ Πρόδρον Βλαν Πρίνστονερ ὅτι καὶ τρεῖς ἀρχαὶ τῶν νεωτέρων κοινωνικῶν, ἡ ἐλευθερία, ἡ ἰσότης, ἡ ἀδελφότης, εἶνε τρεῖς κλάδοι χερσηγηθέντες ὑπὸ τοῦ δένδρου τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐς ἔγραψον ὁ Λαβουκαὶ ὅτι ἡ λειτουργία τοῦ ἐν Ἀμερικῇ πολιτευματος ψυχῆν ἔχει τὸ πνεῦμα τῶν Γραφῶν, ὑπερβῶλον καὶ εἰς τὸν κοινωνικὸν καὶ τὸν ὁριστικὸν βίον.

Ἐς ἔλεγεν ὁ μέγας της Ἀγγλίας Γέρων ὅτι εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν καὶ ὅλας τὰς καλὰς του πράξεις, ἰδιωτικὰς καὶ δημοσίας, ἐνεπνεύθη ὑπὸ της χριστιανικῆς πίστεως.

Ἐς μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον ἔδωκε νεῦρα ζωῆς καὶ ἀναστάσεως εἰς τὸν Ἑλληνισμόν ἀποστρατευμένον καὶ ἀνίκανον ν' ἀνεγερθῇ διὰ τῶν φιλοσοφικῶν παιγνίων.

Ὅλα ταῦτα δὲν ἔχουν καμμίαν σημασίαν διὰ τὸν ἐν τῷ «Ἄστυ» διατριβογράφον προκείμενον μετὰ της ἀλαζίνους ἐκείνης οἰήσεως, ἣτις προσιδιάζει εἰς τὴν ἀκαθειαν, καὶ μετὰ της θρησκείας ἐκείνης ἀσεβεῖς ἣτις εἶνε τὸ γνώρισμα τῶν πεπωρωμένων.

Κατὰ τὴν γνώμην τὴν ἰδικὴν του ὁ Ἑλληνισμὸς ἐν μόνον βιβλίον ζωῆς ἔσχε, τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη, ἡ δὲ ζωτικότης τοῦ Εὐαγγελίου δύναται νὰ ἐξυμνήται μόνον ὑπὸ τῶν σοφιστῶν καὶ τῶν ἀπρολόγων.

Κατὰ τὴν γνώμην τὴν ἰδικὴν του τὸ Εὐαγγέλιον εἶνε πάντῃ ἄχρηστον εἰς τὰς ἀνάγκας της κοινωνίας καὶ της πολιτείας, καὶ οὐδεμίαν ὑπόστασιν δύναται νὰ ἔχη ἐξω τῶν νεῶν καὶ τῶν προσευκηρίων!

Κατὰ τὴν γνώμην τὴν ἰδικὴν του εἶνε παραμύθιον τὸ ὅτι οἱ ἐν τῷ πολιτισμῷ προσεγόμενοι, ἰσχύοντες καὶ εὐμεροῦντες ὀφείλουσι τὴν ὑπεροχὴν τῶν εἰς τοὺς μακαρισμοὺς καὶ εἰς τὴν στηλίτευσιν τῶν Φερισαίων, εἰς τὴν ἐπί τοῦ βροῦς διδασκαλίαν καὶ τὸν φόβον της μελλούσης κρίσεως καὶ ἀπολογίας.

Κατὰ τὴν γνώμην τὴν ἰδικὴν του τὸ Εὐαγγέλιον, σήμερον μάλιστα, ἀπολέσαν τὴν ζωτικότητα αὐτοῦ πᾶσαν, ὅσον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐὶδωλον ἀπλοῦν, ἡ δὲ ἀνάγνωσις του ὄχι μόνον καμμίαν ὠφέλειαν δὲν φέρει, ἀλλὰ καὶ προάγει τὴν ἀκαταστασίαν καὶ κακοδαιμονίαν.

Αὐτὰ λεγόμενα μετὰ τῶν Ρώσων, μετὰ τῶν Ἀγγλων, μετὰ τῶν Ἀμερικανῶν, μετὰ τῶν Ἑλβετῶν, μετὰ τῶν Σουηδῶν, θὰ καθόριζον τὴν θέσιν τοῦ «Ραδάμανθους» ἐν τῷ φρενόνοκομίῳ. Ἐν Ἑλλάδι, ὅπου τὰ φληναφήματα ταῦτα ἀπατῶσι νεότητα θρησκευτικῶς ἀνεργατίστον καὶ δηλητηριασμένην ἀπὸ ἀσεβεῖς διδασκαλίας, οἱ θεολόγοι, οἱ πολιτευταὶ, καὶ οἱ δημοσιογράφοι, οἵτινες κατ' αὐτὰς ἐπεστράτευσαν ὑπὲρ της ὀρθοδοξίας, οὔτε ἕνα λόγον εἶπον κατὰ τοῦ δεικνύοντος ἀσεβοῦς, ὅστις ὑβρίσεν εἰς τὰ ἱεράματα καὶ ἐξήμεσε θεωρίας δηλητηριαζούσας πᾶσαν ἐθνικὴν ζωὴν.

Ἐς ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἱερὰ Βίβλος, ἐντὸς τῶν ὁρίων

αυτής ενεργούσα, δὲν ὅα ἀφήσῃ ἐκτεθειμένον τὸ ἐν Ἑλλάδι πομπικὸν εἰς τοιαύτους βέλους δημοσιεύσεις, αἵτινες, ἀποτελοῦντι ἐσχάτην ὕψος κατὰ τὰς ἀρχαίας ἡμετέρας θρησκείας, εἰσὺν αἰετὸν καὶ ἀκαταμάχητον εἰς ἀκαταμάχητους συνειδήσεις πρόβριζον τὴν ψυχὴν καὶ νὰ ἐπιδεικνύσων ἀπελπιστικῶς τὴν ἀσθένειαν, ἣτις λυμάνεται τὸν ἐθνικὸν ἡμῶν ὄργανισμὸν.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Τοῦ Πύργου αἱ λοιπὰ τάξεις θὰ ἔχουν σχολῆν νυκτερινῶν μαθημάτων χάρις εἰς τὴν μέριμναν τοῦ συλλόγου «Ἀνάπλασις», πανταχοῦ ἐποπτευόντος καὶ ἐργαζομένου ὑπὲρ μωρφώσεως τῶν ἐργατικῶν τάξεων.

Τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς λοιπῆς σχολῆς τῆς φιλομαθεσνότητος κοινωνίας τοῦ Πύργου περιέχει μαθήματα πρακτικώτατα ἀπελύτου καὶ πρώτης ἀνάγκης διὰ πάντα ελεύθερον πολίτην καὶ καλὸν ἐργάτην.

Οὔτε ἡ «Παιδαγωγική», οὔτε ἡ «Υγιεινή», οὔτε ἡ «Ἑρμηνεία τοῦ Πολιτεύματός μας» λείπουν ἀπὸ τὰς παραδόσεις τῆς λοιπῆς ταύτης σχολῆς, ἐκτάκτως δὲ ἀκόμη θὰ διδάσκῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ Σεβ. ἀρχιεπίσκοπος Πικτιῶν κ. Ἱερόθεος κατερχόμενος εἰς Πύργον.

Καὶ αἱ ἐργατικαὶ τάξεις τῆς πρωτευούσης τῆς Ἡλείας εἰχον ἀνάγκην διδασμάτων τὴν ὑπὲρ πᾶσαν ἐποχὴν, ὅποτε τὰ ἐκ μεγάλης μερίδος τῶν πλουσίων τῆς πόλεως τῶν ἐπορευόμενα μαθήματα, δὲν εἶνε ἐποικιοκρατικῆ ἤθικης, καὶ σε βασμὸς πρὸς τοὺς νέμους. Τὸ ἔργον τῆς «Ἀναπλάσεως» θὰ στέψῃ ἀναμφισβητήτως ἐπιτυχία ὡς ἀμύζει εἰς πᾶν ἔργον σκοποῦν τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν τάξεων τοῦ λαοῦ, ὑπὲρ τῶν ὁποίων μόνον ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ἐργάζεται καὶ εἰργάσθη ἕως τὴν ἄρα.

(Ἐκ τῆς «Ἀκροπόλεως» τῆς 1ης Νοεμβρίου.)

— Ἐπανήλθεν ἐξ Ἑσθονίας ἡ Α.Μ. ὁ βασιλεὺς Γεώργιος.

— Ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Ἑκκλησιαστικῶν ἐπεράτωσε πάντα τὰ ἐκπαιδευτικὰ νομοσχέδια καὶ τὰς εἰσηγητικὰς τῶν ἐκθέσεις.

— Καθηγητὴς τῆς ὀφθαλμολογίας προετάθη κατὰ πλειοψηφίαν ὑπὸ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς ὁ κ. Γοζέτης.

— Ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν κ. Βουδοῦρης διέταξε τὰ διάφορα Τμήματα τοῦ ὑπουργείου νὰ ἐπισπεύσωσι τὴν σύνταξιν τῶν οἰκείων προϋπολογισμῶν.

— Κατὰ τὴν δίκην τῶν συναμοτῶν ἐνώπιον τῆς Γαλλικῆς Γερουσίας προεβλήθη ἐστᾶσις ἀναρμεδιότητος ταύτης. Ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 156 κατὰ 92 ἐκήρύχθη ἀρμόδια νὰ ἐκδικάσῃ τὴν ὑπόθεσιν ὡς ἀνώτατον δικαστήριον.

— Ἡ Ἀγγλία ἀνεκοίνωσεν εἰς τὰς Μ. Δυνάμεις ὅτι θὰ θεωρήσῃ ὡς ἐχθροπραξίαν κατ' αὐτῆς πᾶσαν πράξιν μεσολαβήσεως ἐν τῷ χρόνῳ τῆς Μπόρσε πολέμου.

— Συνηγήθησαν ἐν Πόδαμ οἱ αὐτοκράτορες τῆς Ρωσίας καὶ Γερμανίας.

— Ὁ Ἀδελφὸς τῆς Γερμανίας πρόκειται νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν μάμμην τοῦ Ἀδόσαν τῆς Ἀγγλίας Βικτωρίας.

— Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἀπὸ τῶν ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς εἰσαγγελεῖς, ὅπως ἀποστείλωσι ταχέως εἰς αὐτὸν λεπτομερῆ κατάλογον πάντων τῶν φυλακισμένων, περιέχοντα τὸ ὄνομα, τὸ ἐπάγγελμα, τὸν χρόνον τῆς ποινῆς ἐκείνου, καὶ πολλὰς ἄλλας λεπτομερείας, ὅπως δι' αὐτῶν κατεργασθῇ πρόχειρος στατιστικὴ.

— Τὰ δημοσιεύματα ἐν τῇ «Ἀναπλάσει» ἄρθρα τοῦ καθηγῆ τοῦ τῆς Θεολογίας κ. Ζήσου Γιώση περὶ Νεοπλατωνικοῦ Π. νηϊσμοῦ καὶ Χριστιανικοῦ Θεϊσμοῦ, ἕτινα δύναται νὰ εἶδῃ ὁ ἀναγνώστης εἰς τὸν τόμον τοῦ 1889 ἐν σελίδι τῆς «Ἀναπλάσεως» 530, 546, 580, 596, 627 καὶ 673, ἐκδοθέντα εἰς ἰδιαιτέρον τεύχος, ἐγένοντο ἀντικείμενον μακροῦ λόγου καὶ ἐκαίνου ἐν τῷ ἀρτίως ἐκδοθέντι συγγράμματι τῆς ἱστορίας τῶν δογμάτων τοῦ καθηγῆ τοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Κωνιστέργης κ. Dornier. Τὴν κρίσιν ταύτην δύναται τις νὰ εἶδῃ ἐν τῷ ρηθέντι συγγράμματι τοῦ Γερμανοῦ ἐπιστήμονος εἰς τὰς σελίδας 615—618.

— Ἐτελέσθησαν τὸ παρελθὸν Σάββατον τὰ ἐργαζία τῆς ἰδρύσεως τῶν γυναικείων φυλακῶν, τὸν δὲ θεμέλιον λίθον τοῦ ἐν αὐταῖς ἐγειρομένου ναοῦ κατέθηκεν ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα. Περὶ τῶν φυλακῶν τούτων ἡ «Ἀνάπλασις» ἔγραψεν ἄλλοτε τὰ δέοντα.

— Λέγεται ὅτι τὸ σχέδιον ἐπιθέσεως καὶ ἀμύνης τῶν Μπόρσε κατήρτισεν ὁ διάσημος Βέλγος στρατηγὸς Βριλιμὼν.

— Ἡ ἐν Βουκουρεστίῳ ἐκδομένη ἡμερησία ἑλληνικὴ ἐφημερίς «Πικτις» θέλει δημοσιεύει συστηματικῶς ἄρθρα κατὰλληλα πρὸς ἐλαχιστὸν τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ συναίσθηματος τῶν ἐν Ρουμανίᾳ, Βουλγαρίᾳ καὶ Ρωσίᾳ Ἑλλήνων.

— Πλησιάζει νὰ τελειώσῃ ἡ παρασκευαζομένη νομοθετικὴ ἐργασία πρὸς βζικὴν μεταρρυθμίσειν τοῦ τηλεγραφικοῦ κλάδου.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ 3 Νοεμβρίου

Ὁ Ἀπόστολος πρὸς Γαλάτ, Σ' 11—18

Τὸ εὐαγγέλιον Λουκ. II' 41—56

Κυριακὴ 4 Νοεμβρίου.

Ὁ Ἀπόστολος πρὸς Ἑβρ. Β' 4—10

Τὸ εὐαγγέλιον Λουκ. I'. 25—37.

ΟΙ ΔΙΔΑΧΟΝΤΕΣ

Εἰς τὰς Λαϊκὰς Σχολὰς τῆς «Ἀναπλάσεως»,

Ἐν τῇ Δ' ἐν Ἀθήναις κυρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον
 (6 1)2—7 1)2 μ. μ.

Σαββάτω 6 Νοεμβρίου Τίμ. Ἀναστασίου

Κυριακῇ 7 » Π. Δουληγέρης

Ἐν τῷ ναφ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης 4—5 μ. μ.

Κυριακῇ 7 Νοεμβρίου Τιμόθεος Ἀναστασίου

Ἐν τῷ Ναφ τῆς Χρυσοσπηλαιωτίδος

Πέμπτη 4 Νοεμβρ. (6 1)2—7 1)2 μ. μ.) Ἐδσ. Ματθόπουλος

Παρασκευὴ 6 Νοεμβρίου ἐν ταῖς φυλακαῖς Συγγροῦ Τιμόθεος Ἀναστασίου.

Ἐν τῷ Ζαννίῳ Ὁρφανοτροφείῳ ἐν Πειραιῖ
 7—9 μ. μ.

Σαββάτω 6 Νοεμβρίου Ζησίμος Τυπάλδης

Πέμπτη 4 Νοεμβρίου Τίμ. Ἀναστασίου

ΓΡΑΦΕΙΑ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ὁδὸς Φλέσα, ἀριθ. 23, πλησίον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Τυπογραφεῖον Ἀριστομένους Ζ. Διαλυσμά